

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM ZE SKŁADKĄ JEDNORAZOWĄ PROGRAM LOKACYJNY NORDEA BIS 3-LETNI

Rozdział 1: Postanowienia Ogólne

§ 1

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej „**OWU**”, Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., zwana dalej „**Nordea**”, zawiera z Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką jednorazową Program Lokacyjny Nordea BIS 3-letni, zwaną dalej „**Umową Ubezpieczenia**”.
2. Przez zawarcie Umowy Ubezpieczenia Nordea zobowiązuje się spełnić określone w Umowie Ubezpieczenia Świadczenie w razie zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, a Ubezpieczający zobowiązuje się do Opłacania Składki Ubezpieczeniowej.

Rozdział 2: Definicje

§ 2

Terminy użyte w OWU oznaczają:

- 1) „**Indywidualny Rachunek Kapitałowy**” – wydzielony rachunek Jednostek Funduszu utworzony przez Nordea do obsługi Umowy Ubezpieczenia;
- 2) „**Indywidualny Stan Funduszu**” – suma wartości Jednostek Funduszu zarejestrowanych na wszystkich Subkontach Indywidualnego Rachunku Kapitałowego;
- 3) „**Jednostki Funduszu**” – równe co do wartości części, na które podzielony jest Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy;
- 4) „**Karta Parametrów**” – integralna część OWU, zawierająca ustalone przez Nordea parametry techniczne Umowy Ubezpieczenia, która wraz z OWU jest wręczana Ubezpieczającemu przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia;
- 5) „**Nieszczęśliwy Wypadek**” – zaistniałe w Okresie Odpowiedzialności zdarzenie nagłe, wywołane działającą nagle i niezależnie od woli Ubezpieczonego, przyczyną zewnętrzną; za Nieszczęśliwy Wypadek nie uważa się zawału serca oraz udaru mózgu;
- 6) „**Okres Odpowiedzialności**” – okres, w którym Nordea udziela ochrony ubezpieczeniowej;
- 7) „**Opłacenie Składki**” – uznanie rachunku bankowego Nordea kwotą Składki Ubezpieczeniowej lub kwotą Składki Dodatkowej;
- 8) „**Polisa**” – dokument wystawiony przez Nordea potwierdzający zawarcie Umowy Ubezpieczenia i jej warunki;
- 9) „**Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych**” – dokument, który stanowi integralną część OWU, zawierający w szczególności zasady nabywania i umarzania Jednostek Funduszy, zasady i terminy wyceny Jednostek Funduszy, terminy zamiany środków pochodzących ze Składki Alokowanej na Jednostki Funduszy oraz cel i zasady polityki inwestycyjnej Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych;
- 10) „**Rocznica Polisy**” – każda rocznica dnia wskazanego w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia, a jeżeli w danym roku nie ma takiego dnia – ostatni dzień odpowiedniego miesiąca;
- 11) „**Rok Polisowy**” – rok rozpoczynający się w dniu wskazanym w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia oraz w każdą Rocznicę Polisy;
- 12) „**Składka Alokowana**” – określona w Umowie Ubezpieczenia procentowa część Składki Ubezpieczeniowej lub Składki Dodatkowej, która przeznaczona jest na nabycie Jednostek Funduszu wskazanych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych;
- 13) „**Składka Dodatkowa**” – składka, która może być Opłacana poza Składką Ubezpieczeniową na wskazany w Umowie Ubezpieczenia rachunek bankowy Nordea;
- 14) „**Składka Ubezpieczeniowa**” – kwota, którą Ubezpieczający jest zobowiązany wpłacić na wskazany w Umowie Ubezpieczenia rachunek bankowy Nordea, w wysokości i terminie określonych w Umowie Ubezpieczenia;
- 15) „**Subkonto**” – część Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, na którym rejestrowana jest liczba Jednostek Funduszu jednego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego;
- 16) „**Suma Ubezpieczenia**” – określona w Umowie Ubezpieczenia kwota stanowiąca podstawę do obliczania wysokości Świadczenia;
- 17) „**Świadczenie**” – kwota wypłacana przez Nordea w przypadku uznania roszczenia z tytułu zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 18) „**Transfer**” – przeniesienie części lub całości środków z jednego Subkonta na inne lub kilka innych Subkont;
- 19) „**Ubezpieczający**” – wskazana w Umowie Ubezpieczenia, osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która zawarła Umowę Ubezpieczenia z Nordea;
- 20) „**Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy**” – wydzielony fundusz aktywów, stanowiący rezerwę tworzoną ze Składek Alokowanych, inwestowany w sposób określony w Regulaminie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych;
- 21) „**Ubezpieczony**” – wskazana w Umowie Ubezpieczenia osoba fizyczna, która jest objęta ochroną ubezpieczeniową;
- 22) „**Uposażony**” – wskazana przez Ubezpieczonego osoba, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia w przypadku zgonu Ubezpieczonego;
- 23) „**Uposażony Zastępczy**” – wskazana przez Ubezpieczonego osoba, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia w przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli brak jest uprawnionego Uposażonego;
- 24) „**Wartość Wykupu Całkowitego**” – kwota równa Indywidualnemu Stanowi Funduszu pomniejszonemu o opłatę likwidacyjną, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów;
- 25) „**Wartość Wykupu Częściowego**” – kwota równa wartości Jednostek Funduszu umarzanych w związku z wykupem częściowym, wypłacana Ubezpieczającemu po potrąceniu opłaty manipulacyjnej, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów.

Rozdział 3: Przedmiot i Zakres Ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie Ubezpieczonego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące zdarzenia w życiu Ubezpieczonego zaistniałe w Okresie Odpowiedzialności:
  - 1) zgon Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek,
  - 2) zgon Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – zgon Ubezpieczonego, którego bezpośrednią i wyłączną przyczyną jest Nieszczęśliwy Wypadek.

Rozdział 4: Okres Odpowiedzialności

§ 4

1. Okres Odpowiedzialności rozpoczyna się w dniu wskazanym w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia jednak nie wcześniej niż w dniu następnym po dniu, w którym nastąpiło Oplacenie Składki Ubezpieczeniowej.
2. Okres Odpowiedzialności kończy się z chwilą:
  - 1) zgonu Ubezpieczonego;
  - 2) rozwiązania Umowy Ubezpieczenia, na mocy postanowień § 8 ust. 4 lub § 8 ust.6 lub § 8 ust. 8.

Rozdział 5: Zawarcie Umowy Ubezpieczenia

§ 5

Umowa Ubezpieczenia zawierana jest na czas nieokreślony, liczony od dnia wskazanego w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia.

§ 6

1. W celu zawarcia Umowy Ubezpieczenia, Ubezpieczający składa wniosek o jej zawarcie na formularzu Nordea oraz opłaca Składkę Ubezpieczeniową.
2. Ubezpieczający określa we wniosku wysokość Składki Ubezpieczeniowej nie mniejszą niż minimalna Składka Ubezpieczeniowa ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
3. Ubezpieczający, Ubezpieczony, przedstawiciel Ubezpieczonego oraz przedstawiciel Ubezpieczającego zobowiązani są do udzielenia, zgodnie z prawdą, odpowiedzi na pytania zamieszczone we wniosku oraz na pytania skierowane do nich w innych pismach przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia.

§ 7

1. Umowę Ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem określonym w Polisie, jednakże nie później niż z dniem doręczenia Polisy Ubezpieczającemu.
2. Potwierdzeniem warunków zawarcia Umowy Ubezpieczenia jest doręczenie Polisy Ubezpieczającemu.
3. Polisa stanowi integralną część Umowy Ubezpieczenia.

Rozdział 6: Odstąpienie i Rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia

§ 8

1. Ubezpieczający ma prawo pisemnego odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia, w którym doręczono Polise Ubezpieczającemu.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, uważa się, że Umowa Ubezpieczenia nie została zawarta. W terminie 14 dni od otrzymania od Ubezpieczającego pisma o odstąpieniu, Nordea

zwraca Ubezpieczającemu Oplacone Składki powiększone lub pomniejszone o kwotę wynikającą ze zmiany wartości Jednostek Funduszu pomiędzy dniem zainwestowania Oplaconych Składek oraz dniem umorzenia Jednostek Funduszu w celu zwrotu Składek.

3. Nieopłacenie Składki Ubezpieczeniowej w terminie 30 dni od daty zawarcia Umowy Ubezpieczenia oznacza odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia.
4. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu, gdy Ubezpieczający wypowiedział Umowę Ubezpieczenia. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu określonym przez Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż w dniu otrzymania wypowiedzenia przez Nordea.
5. W przypadku rozwiązania Umowy Ubezpieczenia na skutek okoliczności, o których mowa w ust. 4 Ubezpieczający otrzymuje Wartość Wykupu Całkowitego.
6. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu złożenia przez Ubezpieczającego wniosku o wykup całkowity.
7. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu zakończenia Okresu Odpowiedzialności spowodowanego zgonem Ubezpieczonego.
8. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu, w którym liczba Jednostek Funduszu na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym spadnie do zera.

Rozdział 7: Składka Ubezpieczeniowa i Składka Dodatkowa

§ 9

1. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej ustalają Strony w Umowie Ubezpieczenia.
2. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia nie może być niższa niż minimalna składka ubezpieczeniowa ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
3. Składka Ubezpieczeniowa ustalana jest jako składka jednorazowa.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest do Oplacenia Składki Ubezpieczeniowej z góry, w wysokości i w terminie określonych w Umowie Ubezpieczenia.

§ 10

1. Składka Dodatkowa może być opłacana w każdym momencie trwania Umowy Ubezpieczenia, w wysokości nie niższej niż minimalna składka dodatkowa ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
2. Oplacenie Składki Dodatkowej nie zmienia ustalonej w Umowie Ubezpieczenia wysokości Sumy Ubezpieczenia.

Rozdział 8: Suma Ubezpieczenia

§ 11

1. Wysokość Sumy Ubezpieczenia wynosi:
  - 1) 1 zł w przypadku zgonu Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek,
  - 2) 2 500 zł w przypadku zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku.
2. Suma Ubezpieczenia jest kwotą stałą przez cały okres, na jaki zawarto Umowę Ubezpieczenia.

Rozdział 9: Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe

§ 12

1. Ubezpieczający we wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia,

- o którym mowa w § 6 ust. 1, zobowiązany jest wskazać jeden lub kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, w których lokowane będą środki pochodzące ze Składki Alokowanej, zgodnie z Regulaminem Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
2. Ubezpieczający, wskazując kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, zobowiązany jest określić procentowy podział Składki Alokowanej na części lokowane we wskazane Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe, z zastrzeżeniem, że udział każdego wskazanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego w podziale Składki Alokowanej podawany jest z dokładnością do 0,5%. Jeżeli Ubezpieczający nie określi procentowego podziału Składki Alokowanej lub wszystkie procentowe udziały nie sumują się do 100% uznaje się, że podział został dokonany na równe części.
  3. Nordea raz w każdym Roku Polisowym przekazuje Ubezpieczającemu pisemną informację o stanie Indywidualnego Stanu Funduszu.
  4. Nordea przekazuje Ubezpieczającemu pisemną informację o stanie Indywidualnego Stanu Funduszu, w dodatkowym terminie innym niż wymieniony w ust. 3, na wniosek Ubezpieczającego, po pobraniu, z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, opłaty ustalonej przez Nordea i określonej w Karcie Parametrów.

§ 13

1. W dowolnym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo do zmiany procentowego podziału Składki Alokowanej na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe. Postanowienia § 12 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
2. Pierwszych dwanaście zmian, o których mowa w ust. 1, dokonanych w danym Roku Polisowym jest wolnych od opłaty. Każda następna zmiana procentowego podziału Składki Alokowanej na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe dokonana w danym Roku Polisowym jest związana z pobraniem, z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, opłaty ustalonej przez Nordea i określonej w Karcie Parametrów.

§ 14

1. W dowolnym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo do dokonania Transferu.
2. Ubezpieczający, wnioskując o dokonanie Transferu, zobowiązany jest:
  - 1) określić kwotę lub procent środków Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, które mają zostać przeniesione,
  - 2) wskazać Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, z którego mają być środki przeniesione,
  - 3) wskazać jeden lub kilka docelowych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, do których mają być środki przeniesione,
  - 4) określić procentowy podział przenoszonych środków na części lokowane we wskazane Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe, z zastrzeżeniem, że udział każdego docelowego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego w podziale transferowanych środków podawany jest z dokładnością do 0,5%.
3. Transfer polega na:
  - 1) umorzeniu Jednostek Funduszu, których łączna wartość pokrywa kwotę lub procent środków o których mowa w ust. 2 pkt 1), Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, z którego ma nastąpić przeniesienie środków,
a następnie
  - 2) nabyciu Jednostek Funduszu jednego lub kilku wskazanych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, w ilości pozwalającej na otrzymanie proporcji, o których mowa w ust. 2 pkt 4).

4. Pierwszych dwanaście Transferów dokonanych w danym Roku Polisowym jest wolnych od opłaty. Każdy następny Transfer dokonany w danym Roku Polisowym jest związany z pobraniem, z kwoty przeznaczonej do Transferu, opłaty ustalonej przez Nordea i określonej w Karcie Parametrów.
5. Transfer nie zostanie dokonany, jeżeli:
  - 1) Ubezpieczający nie określi procentowego podziału środków lub wszystkie procentowe udziały Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych nie sumują się do 100%,
  - 2) Indywidualny Stan Funduszu w dniu Transferu nie jest większy niż minimalna wysokość indywidualnego stanu funduszu ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
6. Nordea informuje Ubezpieczającego, jeżeli Transfer nie zostanie dokonany z powodów, o których mowa w ust. 5.

Rozdział 10: Wykup Częściowy i Wykup Całkowity

§ 15

1. Po upływie 30 dni od zawarcia Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający może złożyć wniosek o wykup częściowy lub wniosek o wykup całkowity.
2. Ubezpieczający we wniosku o wykup częściowy zobowiązany jest określić Wartość Wykupu Częściowego oraz procentowy podział Wartości Wykupu Częściowego na poszczególne Subkonta. Jeżeli Ubezpieczający nie określi procentowego podziału Wartości Wykupu Częściowego na poszczególne Subkonta lub udziały wymienionych Subkont nie sumują się do 100%, uważa się, że podział jest proporcjonalny do udziału wartości Jednostek Funduszu każdego Subkonta w Indywidualnym Stanie Funduszu.
3. Wysokość Wykupu Częściowego nie może być niższa niż minimalna wysokość wykupu częściowego ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów. Wniosek o wykup częściowy niższy niż określony w zdaniu poprzednim nie zostanie zrealizowany.
4. Wypłata Wartości Wykupu Częściowego nie może powodować pomniejszenia Indywidualnego Stanu Funduszu do kwoty niższej niż minimalna wysokość indywidualnego stanu funduszu ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów. Jeżeli wypłata Wartości Wykupu Częściowego spowodowałaby pomniejszenie Indywidualnego Stanu Funduszu poniżej poziomu, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Nordea dokona wypłaty Wartości Wykupu Częściowego w wysokości, która spowoduje pozostawienie na Indywidualnym Stanie Funduszu minimalnej kwoty ustalonej przez Nordea, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
5. Wykup częściowy polega na umorzeniu Jednostek Funduszu, których łączna wartość jest równa Wartości Wykupu Częściowego, jednego lub kilku Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, zgodnie z postanowieniem ust. 2
6. Wykup całkowity polega na umorzeniu Jednostek Funduszu w ramach wszystkich posiadanych przez Ubezpieczającego Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
7. Do ustalenia Wartości Wykupu Częściowego lub Wartości Wykupu Całkowitego uwzględnia się wartość Jednostki Funduszu z dnia jej umorzenia, przy czym Jednostki Funduszu umarza się w ciągu 5 dni roboczych od dnia złożenia wniosku o wykup częściowy lub wniosku o wykup całkowity lub – w przypadku, gdy Ubezpieczający uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym – w ciągu 5 dni roboczych od dnia zakończenia realizacji takiego zlecenia.
8. Nordea zobowiązuje się wypłacić Ubezpieczającemu środki pieniężne pochodzące z wykupu częściowego lub z wykupu całkowitego w terminie 10 dni roboczych od daty otrzymania przez Nordea wniosku o wykup częściowy lub wniosku o wykup całkowity.

Rozdział 11: Opłaty

§ 16

1. Z Opłaconej Składki Ubezpieczeniowej i Składki Dodatkowej Nordea pobiera opłatę wstępną na pokrycie kosztów akwizycji, na które składają się koszty zawarcia i obsługi Umowy Ubezpieczenia oraz koszty działalności Nordea.
2. Wysokość opłaty na pokrycie kosztów akwizycji Nordea określa w Polisie i w Karcie Parametrów w procentach Opłaconej Składki Ubezpieczeniowej lub Składki Dodatkowej.

§ 17

1. W Okresie Odpowiedzialności Nordea potrąca miesięcznie z góry z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego opłatę administracyjną z tytułu prowadzenia Indywidualnego Rachunku Kapitałowego.
2. Opłata administracyjna jest określana przez Nordea kwotowo w Karcie Parametrów.
3. W Okresie Odpowiedzialności Nordea potrąca z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, na koniec każdego miesiąca lub na dzień umorzenia Jednostek Funduszu, opłatę za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi. Opłata ta zawiera koszty prowadzenia Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego ponoszone przez Nordea. Wysokość opłaty za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi ustalana jest przez Nordea w % wartości Subkonta i określona jest w Karcie Parametrów.
4. Opłata za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi jest sumą opłat za zarządzanie tymi Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, których Jednostki są zarejestrowane na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym.
5. W przypadku Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, których aktywa są zarządzane przez podmioty zewnętrzne opłata za zarządzanie pobierana jest przez te podmioty z tych aktywów i nie jest uwzględniona w opłacie za zarządzanie pobieranej przez Nordea.
6. Z aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego potrącane są koszty opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, do których ponoszenia Nordea jest obowiązana na mocy odrębnych przepisów, koszty związane z przechowywaniem aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego oraz koszty związane z transakcjami nabywania i zbywania aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego.
7. W ramach opłaty za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi Nordea pobiera opłatę przeznaczoną na pokrycie kosztów ochrony za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej oraz opłatę na pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej, których wysokość określona jest w Karcie Parametrów.

§ 18

1. W przypadku wypłaty Wartości Wykupu, o której mowa w § 8 ust. 5 lub realizacji wniosku o wykup całkowity, o którym mowa w § 15 ust. 1, Nordea pobiera z Indywidualnego Stanu Funduszu opłatę likwidacyjną, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów.
2. W przypadku realizacji wniosku o wykup częściowy, o którym mowa w § 15 ust. 1, Nordea pobiera z Wartości Wykupu Częściowego opłatę manipulacyjną, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów.

§ 19

1. Wszystkie opłaty pobierane z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, z wyjątkiem opłaty za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, o której mowa w § 16 ust. 3, Nordea pobiera proporcjonalnie z każdego Subkonta, według udziału wartości Jednostek Funduszu danego Subkonta w Indywidualnym Stanie Funduszu.

2. Za wyjątkiem opłaty za ochronę, Nordea może ustalić nowe wysokości opłat określonych w Karcie Parametrów. Zmiana wysokości opłat może mieć miejsce nie częściej niż raz w trakcie roku kalendarzowego. O zmianie wysokości opłat, Nordea informuje Ubezpieczającego, najpóźniej 30 dni przed datą obowiązywania ich nowej wysokości, poprzez przesłanie Ubezpieczającemu nowej Karty Parametrów.
3. Zmiana wysokości opłat, o której mowa w ust. 2 następuje zgodnie ze wskaźnikiem ustalonym przez Nordea. Stosunek nowej wysokości opłaty do poprzednio obowiązującej nie może być większy od wyższego ze wskaźników: wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych lub wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny i obejmujących okres od dnia poprzedniej zmiany wysokości opłat do dnia, w którym Nordea ustala nową wysokość opłat.

Rozdział 12: Uposażony i Uposażony Zastępczy

§ 20

1. Ubezpieczony ma prawo wskazać jednego lub więcej Uposażonych.
2. Ubezpieczony ma prawo odwołać lub zmienić Uposażonego w każdym czasie.
3. Ubezpieczony, wskazując Uposażonych, zobowiązany jest określić procentowy udział każdego z Uposażonych w kwocie Świadczenia. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych i nie określił wysokości przypadających im udziałów lub udziały wszystkich Uposażonych nie sumują się do 100%, uznaje się, że udziały wszystkich Uposażonych są równe.
4. Wskazanie Uposażonego jest bezskuteczne w przypadku, gdy Uposażony zmarł przed Ubezpieczonym lub równocześnie z nim. W takim przypadku, udział zmarłego Uposażonego dolicza się proporcjonalnie do udziałów pozostałych Uposażonych.
5. Ubezpieczony może wskazać jednego lub więcej Uposażonych Zastępczych. Postanowienia ust. 2 i 3 stosuje się także do Uposażonego Zastępczego.
6. Wskazanie Uposażonego Zastępczego jest bezskuteczne w przypadku, gdy Uposażony Zastępczy zmarł przed lub równocześnie z Ubezpieczonym. W takim przypadku udział tego Uposażonego Zastępczego dolicza się proporcjonalnie do udziałów pozostałych Uposażonych Zastępczych.
7. W przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli nie ma uprawnionego Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, Świadczenie zostanie wypłacone:
  - 1) małżonkowi Ubezpieczonego;
  - 2) dzieciom Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 3) rodzicom Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 4) rodzeństwu Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 5) pozostałym osobom będącym spadkobiercami Ubezpieczonego, z wyłączeniem Skarbu Państwa.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Świadczenie może być wypłacone kolejnej osobie wyłącznie, gdy żadna z osób wskazanych w poprzedzających punktach nie żyła dłużej niż Ubezpieczony lub zgodnie z postanowieniem ust. 9 nie jest uprawniona do otrzymania Świadczenia.
9. Świadczenie nie może być wypłacone osobie, która umyślnie przyczyniła się do zgonu Ubezpieczonego.

Rozdział 13: Wypłata Świadczenia

§ 21

1. Świadczenie z tytułu zgonu Ubezpieczonego Nordea wypłaca osobie uprawnionej zgodnie z § 20.

2. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego następuje po otrzymaniu przez Nordea zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego Zakresem Ubezpieczenia.
3. W celu rozpatrzenia roszczenia osoba uprawniona składa w Nordea wnioski o wypłatę Świadczenia wraz z dokumentami niezbędnymi do ustalenia odpowiedzialności Nordea lub wysokości Świadczenia, wskazanymi w formularzu wniosku o wypłatę świadczenia.
4. W przypadku, o którym mowa w § 20 ust. 7 pkt 5), Nordea wypłaca Świadczenie po otrzymaniu od osoby uprawnionej do Świadczenia dokumentu potwierdzającego nabycie spadku po Ubezpieczonym przez tę osobę, zgodnie z prawem spadkowym.

§ 22

1. W przypadku zgonu Ubezpieczonego Świadczenie jest równe sumie następujących kwot:
  - 1) Suma Ubezpieczenia w wysokości uzależnionej od przyczyny zgonu,
  - 2) Indywidualny Stan Funduszu.
2. Do obliczenia wysokości Indywidualnego Stanu Funduszu uwzględnia się:
  - liczbę Jednostek Funduszu z dnia zgłoszenia zdarzenia lub - w przypadku, gdy Ubezpieczający uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym – z dnia zakończenia tej transakcji;
  - wartość Jednostki Funduszu z dnia jej umorzenia, przy czym Jednostki Funduszu umarza się w ciągu 5 dni roboczych od zgłoszenia zdarzenia lub – w przypadku, gdy Ubezpieczający uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym – w ciągu 5 dni roboczych od dnia zakończenia realizacji takiego zlecenia.

§ 23

Świadczenie z tytułu zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku nie przysługuje, jeżeli zgon Ubezpieczonego nastąpił po upływie 180 dni od dnia zajścia Nieszczęśliwego Wypadku.

§ 24

1. W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, Nordea informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości Świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Nordea lub wysokości Świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Nordea zobowiązana jest do wypłaty Świadczenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2, ustalenie okoliczności koniecznych do określenia odpowiedzialności Nordea albo wysokości Świadczenia okazałoby się niemożliwe, Świadczenie zostanie wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Świadczenia Nordea spełni w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 Nordea informuje pisemnie osobę występującą z roszczeniem o przyczynach niemożności zaspokojenia w terminie wskazanym w ust. 2 roszczenia w całości lub części.
5. Jeżeli Świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Nordea

informuje o tym osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty Świadczenia.

6. Osoba występująca z roszczeniem, w przypadku odmowy wypłaty Świadczenia lub wypłaty części Świadczenia przez Nordea ma prawo dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

Rozdział 14: Postanowienia Końcowe

§ 25

W każdym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo złożyć wnioski o zmianę warunków Umowy Ubezpieczenia. Nordea przyjmuje lub odrzuca wniosek w ciągu 30 dni od daty jego otrzymania. O ile w podanym wyżej terminie Nordea nie potwierdzi na piśmie akceptacji warunków przedstawionych we wniosku, uznaje się, że wniosek został odrzucony.

§ 26

1. Umowa Ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
2. Strony na mocy porozumienia w formie pisemnej pod rygorem nieważności mają prawo zmieniać lub uchylać postanowienia Umowy Ubezpieczenia.
3. Wszystkie powiadomienia i wnioski, o których jest mowa w OWU i zawartej na ich podstawie Umowie Ubezpieczenia mają formę pisemną pod rygorem nieważności. Oświadczenie woli staje się skuteczne po otrzymaniu go przez drugą Stronę, w tym drogą elektroniczną, z zastrzeżeniem postanowienia ust. 4.
4. Oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne formie pisemnej.

§ 27

Wypłaty kwot z tytułu Umowy Ubezpieczenia podlegają przepisom regulującym opodatkowanie osób fizycznych i osób prawnych, obowiązującym w momencie dokonywania wypłat.

§ 28

1. Zażalenia wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia będą rozpatrywane bezzwłocznie, jednakże nie dłużej niż w terminie 30 dni od otrzymania zażalenia.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1, ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia zażalenia okazałoby się niemożliwe, zażalenie zostanie rozpatrzone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż 90 dni od otrzymania zażalenia.
3. Zażalenia wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia należy zgłaszać niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu okoliczności budzących zastrzeżenia.
4. Zażalenia wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia można kierować pisemnie, telefonicznie, faxem lub za pośrednictwem strony internetowej. Dane kontaktowe do składania zażaleń podane są w Polisie.
5. O rozpatrzeniu zażalenia osoba składająca zażalenie zostanie poinformowana pisemnie, telefonicznie, faxem lub na adres email.
6. Skargi wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia mogą być kierowane do Rzecznika Ubezpieczonych zgodnie z Ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych lub do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
7. Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej

albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej z Umowy Ubezpieczenia.

8. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
9. Językiem stosowanym w relacjach pomiędzy Stronami w zakresie wynikającym z realizacji Umowy Ubezpieczenia jest język polski.

§ 29

Korespondencja pomiędzy stronami Umowy Ubezpieczenia wysyłana jest pod ostatni znany adres drugiej strony. Strony Umowy Ubezpieczenia zobowiązane są do niezwłocznego informowania drugiej strony Umowy Ubezpieczenia o zmianie swoich danych adresowych.

§ 30

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

§ 31

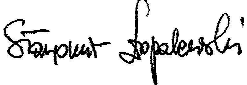
Nordea, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich danych dotyczących Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, które posiada w związku z zawartą Umową Ubezpieczenia.

§ 32

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką jednorazową Program Lokacyjny Nordea BIS 3-letni zostały zatwierdzone w dniu 10 stycznia 2012 roku i wchodzi w życie z dniem 16 stycznia 2012 roku.

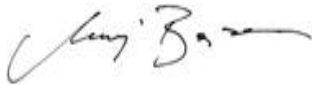
W imieniu i na rzecz Nordea:

Prezes Zarządu

Sławomir Łopalewski

Członek Zarządu

Maciej Berger